

შეთანხმება სანიგარული და ფიგოსანიგარული
ზომების გამოყენების შესახებ

წევრები,

კვლავ ადასტურებენ რა, რომ არცერთი წევრი არ უნდა იყოს შეზღუდული ისეთი ზომების მიღებაში და/ან გამოყენებაში, რომლებიც აუცილებელია ადამიანების, ცხოველების ან მცენარეების სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის დასაცავად, იმ პირობით თუ ეს ზომები არ გამოიყენება ისეთი სახით, რომ წარმოადგენდეს თვითნებური ან გაუმართლებელი დისკრიმინაციის საშუალებას წევრებს შორის სადაც სჭარბობს მსგავსი პირობები, ან არ წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის ფარულ შეზღუდვას;

იმ სურვილით, რომ გააუმჯობესონ ადამიანების ჯანმრთელობა, ცხოველების ჯანმრთელობა და ფიგოსანიგარული მდგომარეობა ყველა წევრ-ქვეყანაში; აღნიშნავენ რა, რომ სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომები ხშირად გამოიყენება ორმხრივი შეთანხმებების ან პროტოკოლების საფუძველზე;

იმ სურვილით, რომ შექმნან სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების შემუშავების, მიღებისა და გამოყენების მარეგულირებელი წესებისა და დისციპლინების მრავალმხრივი ფარგლები, იმისათვის, რომ მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მათი ნეგატიური გემოქმედება ვაჭრობაზე;

აღიარებენ რა მნიშვნელოვან წვლილს, რომელიც შეიძლება შეიგანოს საერთაშორისო სტანდარტებმა, წესებმა და რეკომენდაციებმა ამ მიმართებით;

იმ სურვილით, რომ ხელი შეუწყონ წევრებს შორის შეთანხმებული სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების გამოყენებას საერთაშორისო სტანდარტების, განმარტებებისა და რეკომენდაციების საფუძველზე, რომლებიც შემუშავებულია შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციების, მათ შორის “კოდექს ალიმენტარიუს“-ის კომისიის, ეპიზოოგიის საერთაშორისო ბიუროსა და შესაბამისი საერთაშორისო და რეგიონალური ორგანიზაციების მიერ, რომლებიც მოქმედებენ მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო კონვენციის ჩარჩოებში, ამასთან წევრებს არ უნდა მოეთხოვოს ადამიანების, ცხოველების და მცენარეების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესაბამის დონეში ცვლილებების შეგანა.

აღიარებენ რა, რომ განვითარებად წევრ-ქვეყნებს შეიძლება შეექმნათ განსაკუთრებული სიძნელეები იმპორტიორი წევრი-ქვეყნების სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების დაცვის თვალსაზრისით, და აქედან გამომდინარე ბაზარზე დაშვების, ასევე მათ საკუთარ გერიტორიაზე სანიგარული ან ფიგოსანიგარული ზომების შემუშავების და გამოყენების თვალსაზრისით, აქვთ სურვილი დაეხმარონ მათ, მათ შესაბამის ძალისხმევაში;

სურვილით, რომ ამ მიზნით შეიმუშავონ წესები 1994 წლის GATT-ის იმ დებულებების გამოყენებისათვის, რომლებსაც შეეხება აქვთ სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების გამოყენებასთან, განსაკუთრებით კი XX (ბ) მუხლისა;

თანხმდებიან შემდეგზე:

მუხლი 1 მოგადი დებულებები

1. არსებული შეთანხმება გამოიყენება ყველა სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების მიმართ, რომელთაც პირდაპირ ან ირიბად შეუძლიათ ნეგატიური გავლენა იქონიონ საერთაშორისო ვაჭრობაზე. ესეთი ზომები შემუშავდება და გამოიყენება არსებული შეთანხმების დებულებების შესაბამისად;
2. არსებული შეთანხმების მიზნებისათვის გამოიყენება განმარტებები, რომელიც მოცემულია დანართში (ა);
3. დანართები წარმოადგენს არსებული შეთანხმების განუყოფელ ნაწილს;
4. არაფერი არსებულ შეთანხმებაში არ არღვევს ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შეთანხმებით წევრებისათვის მინიჭებულ უფლებებს იმ ზომებთან მიმართებაში, რომლებიც არ ჯდება არსებული შეთანხმების ჩარჩოებში.

მუხლი 2

ძირითადი უფლებები და ვალდებულებები

1. წევრებს უფლება აქვთ შემოიღონ სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები, რომლებიც აუცილებელია ადამიანების, ცხოველების და მცენარეების სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის დასაცავად, იმ პირობით თუ ეს წესები არ ეწინააღმდეგება არსებული შეთანხმების დებულებებს;
2. წევრები უზრუნველყოფენ, რომ ნებისმიერი სანიტარული ან ფიტოსანიტარული ზომა გამოყენებული იქნება მხოლოდ იმ დონით, რომელიც აუცილებელია ადამიანების, ცხოველების და მცენარეების სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის დასაცავად, დაფუძნებული იქნება მეცნიერულ პრინციპებზე და ძალაში არ დარჩება არასაკმარისი მეცნიერული დასაბუთების გარეშე, იმ შემთხვევათა გარდა, რომლებიც გათვალისწინებულია მე-5 მუხლის მე-7 პუნქტში;
3. წევრები უზრუნველყოფენ, რომ მათი სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები არ მოემსახურება თვითნებურ ან გაუმართლებელ დისკრიმინაციას წევრ-ქვეყნებს შორის, რომლებშიც სჭარბობს იდენტური ან მსგავსი პირობები, საკუთარი ტერიტორიების და სხვა წევრ ქვეყანათა ტერიტორიების ჩათვლით. სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები არ იქნება გამოყენებული იმ სახით, რომ წარმოადგენდეს ფარულ დაბრკოლებას საერთაშორისო ვაჭრობისათვის;
4. სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები, რომლებიც შეესაბამება არსებული შეთანხმების სათანადო დებულებებს, ითვლება 1994 წლის GATT-ის წევრთა იმ ვალდებულებების შესაბამისად, რომლებსაც კავშირი აქვთ სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების გამოყენებასთან, განსაკუთრებით კი XX (ბ) მუხლის დებულებებთან.

მუხლი 3

ჰარმონიზაცია

1. სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების შესაძლოდ ფართო საფუძველზე ჰარმონიზაციის მიზნით წევრი ქვეყნები დააფუძნებენ თავიანთ სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომებს საერთაშორისო სტანდარტებზე, წესებსა ან რეკომენდაციებზე თუ კი არსებულ შეთანხმებაში, კერძოდ კი მე-3 პუნქტში სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული;
2. სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები, რომლებიც ეთანხმება საერთაშორისო

სტანდარტებს, წესებს ან რეკომენდაციებს, ითვლება ადამიანების, ცხოველების და მცენარეების სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის დაცვისათვის აუცილებელ ზომებად და არ ეწინააღმდეგება 1994 წლის GATT-ის და არსებული შეთანხმების შესაბამის დებულებებს;

3. წევრებს შეუძლიათ შემოიღონ ან შეინარჩუნონ სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები, თუ კი არსებობს მეცნიერული დასაბუთება, რომელიც საბოლოო ჯამში უზრუნველყოფს სანიტარული ან ფიტოსანიტარული დაცვის უფრო მაღალ დონეს, ვიდრე ამის მიღწევა შესაძლებელი იქნებოდა შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების, წესების ან რეკომენდაციების საფუძველზე, ანდა სანიტარული ან ფიტოსანიტარული დაცვის დონის შედეგებიდან გამომდინარე წევრი განსაზღვრავს, რომ ეს დონე შესაბამისია მე-5 მუხლის 1-8 პუნქტების სათანადო დანართების თანახმად. გემოთ აღნიშნულის მიუხედავად, ყველა ზომა რომელსაც მივყავართ სანიტარული ან ფიტოსანიტარული დაცვის დონემდე და განსხვავებულია იმ დონისაგან, რომელიც მიღწეული იქნებოდა საერთაშორისო სტანდარტების, წესების ან რეკომენდაციების საფუძველზე, არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს არსებული შეთანხმების ნებისმიერ სხვა დებულებას.

4. თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში წევრები სრულფასოვან მონაწილეობას იღებენ შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციების და მათი დამხმარე ორგანიზაციების, განსაკუთრებით “კოდექს ალიმენტარიუსის” კომისიის, ეპიზოოგიის საერთაშორისო ბიუროს, საერთაშორისო და რეგიონალური ორგანიზაციების მუშაობაში, რომლებიც მოქმედებენ მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო კონვენციის ფარგლებში, რათა ამ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით ხელი შეუწყოს სტანდარტების, წესებისა და რეკომენდაციების შემუშავებასა და პერიოდულ გადასინჯვას სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების ყველა ასპექტთან მიმართებაში;

5. სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების კომიტეტი, რომელიც გათვალისწინებულია მე-12 მუხლის 1 და მე-4 პუნქტებში (შემდგომში კომიტეტი), ამუშავებს საერთაშორისო ჰარმონიზაციაზე დაკვირვების პროცედურებს და კოორდინირებას უწევს ამ სამუშაოს შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

მუხლი 4

ექვივალენტობა

1. წევრები სხვა წევრების სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომებს აღიარებენ ექვივალენტურად იმ შემთხვევაშიც კი თუ ეს ზომები განსხვავდებიან მათი საკუთარი ან იმ ზომებისაგან, რომელსაც იყენებენ სხვა წევრები, რომლებიც იგივე პროდუქციით ვაჭრობენ, ანდა ექსპორტიორი წევრი ობიექტურად უჩვენებს იმპორტიორ წევრს, რომ მისი ზომები აღწევს იმპორტიორი წევრის სანიტარული და ფიტოსანიტარული დაცვის შესაბამის დონეს. ამ მიზნით იმპორტიორ წევრს მოთხოვნის საფუძველზე უნდა მიეცეს ინსპექტირების, გამოცდის და სხვა შესაბამისი პროცედურების ჩატარების შესაძლებლობა;

2. მოთხოვნის საფუძველზე წევრებმა ორმხრივ და მრავალმხრივ შეთანხმებათა მიღწევის მიზნით უნდა გამართონ კონსულტაციები კონკრეტული სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების ექვივალენტობის აღიარებისათვის.

მუხლი 5

რისკის შეფასება და სანიგარული ან ფიგოსანიგარული
დაცვის სათანადო ღონის განსაზღვრა

1. წევრები უბრუნველყოფენ, რომ მათ სანიგარულ ან ფიგოსანიგარულ ზომებს საფუძვლად ედოს ადამიანების, ცხოველების ან მცენარეების სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისათვის გარემოებებთან შესაბამისი რისკის ფაქტორის შეფასების კრიტერიუმი, რომელიც განხორციელდება შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ შემუშავებული რისკის შეფასების მეთოდების გათვალისწინებით.

2. რისკის შეფასებისას წევრები ითვალისწინებენ არსებულ მეცნიერულ დასაბუთებას; წარმოებისა და დამუშავების შესაბამის მეთოდებს; ინსპექტირების, შერჩევითი შემოწმებისა და გამოცდის მეთოდებს; კონკრეტული დაავადებებისა და პარაზიტების გავრცელების ხარისხს; დაავადებებისა და პარაზიტებისაგან თავისუფალი ზონების არსებობას; შესაბამის ეკოლოგიურ და ბუნებრივ პირობებს; და საკარანტინო ან სხვა რეჟიმის არსებობას.

3. ცხოველების ან მცენარეების სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისათვის რისკის შეფასებისას და ასეთი რისკისაგან სანიგარული ან ფიგოსანიგარული დაცვის სათანადო ღონის მისაღწევად საჭირო ზომების განსაზღვრისას წევრები ითვალისწინებენ შესაბამის ეკონომიკურ ფაქტორებს, კერძოდ: რომელიმე დაავადების ან მავნებლის (ქვეყნის ტერიტორიაზე) შემოსვლის, დამკვიდრების ან გავრცელების შემთხვევაში წარმოების ან რეალიზაციის შემცირებისაგან მოსალოდნელ ეკონომიკურ ზარალს; იმპორტიორი წევრი ქვეყნის ტერიტორიაზე დაავადებათა ან მავნებელთა კონტროლთან და განადგურებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს; და რისკების შეზღუდვის ალტერნატიულ მიდგომებთან დაკავშირებული დანახარჯების შეფასებით ეფექტურობას.

4. სანიგარული ან ფიგოსანიგარული დაცვის შესაბამისი ღონის განსაზღვრისას წევრებმა უნდა გაითვალისწინონ ვაჭრობაზე უარყოფითი გავლენის მინიმუმამდე დაყვანის აუცილებლობა.

5. ადამიანების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, აგრეთვე ცხოველებისა და მცენარეების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის რისკისაგან სანიგარული ან ფიგოსანიგარული დაცვის სათანადო ღონის კონცეფციის გამოყენებისას წევრებს შორის შეთანხმების მიღწევისათვის ყოველი წევრი თავს არიდებს განსხვავებული დაცვის ღონეების თვითნებურ და გაუმართლებელ გამოყენებას, რომელსაც იგი ცალკეულ სიტუაციებში მართებულად მიიჩნევს, თუკი ასეთი განსხვავება იწვევს საერთაშორისო ვაჭრობის დისკრიმინაციას და მის ფარულ შეზღუდვას. მე-12 მუხლის 1, მე-2, და მე-3 პუნქტების თანახმად წევრები კომიტეტში თანამშრომლობენ იმ მითითებების შემუშავების მიზნით, რომლებიც ხელს უწყობს არსებული შეთანხმების პრაქტიკულ განხორციელებას. მითითებების შემუშავებისას კომიტეტი ითვალისწინებს ყველა შესაბამის ფაქტორს, მათ შორის ადამიანის ჯანმრთელობისათვის იმ რისკების განსაკუთრებულ ხასიათს, რომლებშიც ისინი ნებაყოფლობით აგდებენ საკუთარ თავს.

6. მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული დებულებების დაურღვევლად სანიგარული ან ფიგოსანიგარული ზომების შემოღების ან შენარჩუნების დროს, სანიგარული ან ფიგოსანიგარული დაცვის სათანადო ღონის მისაღწევად წევრები უბრუნველყოფენ, რომ ასეთმა ზომებმა არ შეზღუდონ ვაჭრობა იმაზე მეტად, ვიდრე ეს საჭიროა სანიგარული ან ფიგოსანიგარული დაცვის სათანადო ღონის მისაღწევად,

ამასთან გათვალისწინებული უნდა იყოს ტექნიკური და ეკონომიკური შესაძლებლობები.

7. იმ შემთხვევაში, როდესაც შესაბამისი მეცნიერული დასაბუთება არასაკმარისია, ნებისმიერ წევრს შეუძლია დროებით შემოიღოს სანიგარული ან ფიგოსანიგარული ზომები სათანადო ინფორმაციის არსებობის საფუძველზე, იმ ინფორმაციის ჩათვლით, რომელიც მიიღება შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე ინფორმაცია სხვა წევრების მიერ გამოყენებული სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების შესახებ. მსგავსი გარემოებების დროს წევრები ცდილობენ მოიპოვონ აუცილებელი დამატებითი ინფორმაცია რისკის იბეჭეტური შეფასებისათვის და შესაბამისად გადასინჯონ სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომები ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში.

8. როდესაც წევრს აქვს საფუძველი ივარაუდოს, რომ სხვა წევრის მიერ შემოღებული ან შენარჩუნებული სანიგარული ან ფიგოსანიგარული ზომა აფერხებს ან შეუძლია შეაფერხოს მისი ექსპორტი და მას საფუძვლად არ უდევს შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტები, წესები და რეკომენდაციები, ან ასეთი სტანდარტები, წესები და რეკომენდაციები არ არსებობს, მაშინ ამ წევრს შეუძლია მოითხოვოს განმარტება, ასეთი სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების გამოყენების მიზეზების შესახებ, რომელიც წარმოდგენილი უნდა იყოს იმ წევრის მიერ, რომელიც იყენებს ამ ზომებს.

მუხლი 6

რეგიონალურ პირობებთან, მათ შორის იმ ზომებთან ადაპტაცია (შეგუება), რომლებიც თავისუფალია დაავადებებისა და მავნებლებისაგან და/ან სადაც დაავადებებისა და პარაზიტების გავრცელება უმნიშვნელოა.

1. წევრები უზრუნველყოფენ, რომ მათი სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომები ადაპტირებული იყოს - როგორც მთლიანად ქვეყნის ასევე მისი ცალკეული რეგიონის, ან რამდენიმე ქვეყნის ან მათი რეგიონების სანიგარულ და ფიგოსანიგარულ მახასიათებლებთან - საქონლის წარმოშობისა და მისი დანიშნულების ქვეყნის/რეგიონის გათვალისწინებით. რეგიონის სანიგარული ან ფიგოსანიგარული მახასიათებლების შეფასებისას წევრები სხვა დანარჩენ ფაქტორებთან ერთად მხედველობაში იღებენ კონკრეტული დაავადებებისა და პარაზიტების გავრცელების ხარისხს, ამ დაავადებებისა და პარაზიტების კონტროლისა და განადგურების პროგრამების არსებობას და სათანადო კრიტერიუმებსა და მითითებებს, რომლებიც შეიძლება შემუშავებული იქნას შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ.

2. წევრები აღიარებენ დაავადებებისა და პარაზიტებისაგან თავისუფალი ზონებისა და იმ ზონების კონცეფციებს, სადაც დაავადებებისა და პარაზიტების გავრცელების ხარისხი მეტად უმნიშვნელოა. ამგვარი ზონების განსაზღვრას საფუძვლად უდევს ისეთი ფაქტორები, როგორებიცაა: გეოგრაფია, ეკოსისტემა, ეპიდემიოლოგიური ბედაძველეობა და სანიგარული და ფიგოსანიგარული კონტროლის ეფექტურობა.

3. ექსპორტიორი ქვეყნები, რომლებიც აცხადებენ, რომ ზონები მათი ტერიტორიის ფარგლებში თავისუფალია დაავადებებისა და პარაზიტებისაგან ან ამ ზონებში დაავადებები და პარაზიტები უმნიშვნელოაა გავრცელებული, წარმოადგენენ შესაბამის დამამტკიცებელი საბუთებს, რათა ნათლად დაუსაბუთონ იმპორტიორ წევრს, რომ ეს ზონები არიან და სავარაუდოდ დარჩებიან ზონებად, რომლებიც თავისუფალია

დაავადებებისა და პარაზიტებისაგან ან სადაც მათი გავრცელება უმნიშვნელოა. ამ მიზნით, იმპორტიორ წევრს, მისი მოთხოვნის საფუძველზე ეძლევა ჩააგაროს ინსპექტირების, გამოცდისა და სხვა შესაბამისი პროცედურები.

მუხლი 7

გამჭვირვალობა

წევრები “ბ” დამატებაში გათვალისწინებული დებულებების შესაბამისად აცხადებენ სხვა წევრებს თავიანთ სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომებში ცვლილებების შეტანის შესახებ და მიაწვდიან ინფორმაციას ამ სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების შესახებ.

მუხლი 8

კონტროლის, ინსპექტირებისა და მოწონების პროცედურები

კონტროლის, ინსპექტირებისა და მხარდსაჭერის პროცედურების გამოყენებისას წევრები იცავენ “გ” დანართის დებულებებს, მათ შორის საკვებ პროდუქტებში, სასმელებში ან ცხოველურ საკვებში დაბინძურებული ნივთიერებების დასაშვები დონეების შემუშავებისა და მხარდსაჭერის ეროვნული სისტემების ჩათვლით, ან სხვაგვარად უზრუნველყოფენ, რომ მათი პროცედურები არ ეწინააღმდეგებოდეს არსებული შეთანხმების დებულებებს.

მუხლი 9

ტექნიკური დახმარება

1. წევრები თანხმდებიან ტექნიკური დახმარება აღმოუჩინონ სხვა წევრებს, განსაკუთრებით განვითარებად წევრ ქვეყნებს, როგორც ორმხრივი შეთანხმების საფუძველზე ასევე შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციების მეშვეობით ისეთ სფეროებში, როგორიცაა ტექნოლოგიური გადამუშავება, გამოკვლევები და ინფრასტრუქტურა, აგრეთვე ნაციონალური მარეგულირებელი ორგანოს ჩამოყალიბება. ასეთმა დახმარებამ შეიძლება მიიღონ კონსულტაციების, კრედიტებისა და გრანტების გამოყოფის სახე ტექნიკური კვალიფიკაციის, კადრების გადამზადებისა და მოწყობილობების შესაძენად, რაც ამ ქვეყნებს საშუალებას მისცემს მათი სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები შესაბამისობაში მოიყვანონ საექსპორტო ბაზრების სანიტარული და ფიტოსანიტარული დაცვის შესაბამის დონესთან.

2. იმ შემთხვევაში, როდესაც იქმნება აუცილებლობა განვითარებად ექსპორტიორ ქვეყნაში განხორციელდეს მნიშვნელოვანი ინვესტიციები, რათა მან შეძლოს უპასუხოს იმპორტიორი ქვეყნის სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ მოთხოვნებს, ეს უკანასკნელი განიხილავს ამგვარი ტექნიკური დახმარების აღმოჩენის შესაძლებლობას, რომელიც საშუალებას მისცემს განვითარებად წევრ ქვეყანას შეინარჩუნოს და გააფართოვოს კონკრეტული საქონლის ბაზარზე დაშვებისა და მისი ექსპორტის ზრდის შესაძლებლობები.

მუხლი 10

სპეციალური და დიფერენცირებული რეჟიმი

1. სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების შემუშავებისა და გამოყენებისას წევრები ითვალისწინებენ განვითარებადი წევრი ქვეყნების და განსაკუთრებით სუსტად განვითარებული წევრი ქვეყნების სპეციფიკურ მოთხოვნილებებს.
2. როდესაც სანიგარული და ფიგოსანიგარული დაცვის შესაბამისი დონე ახალი სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების ეგაპობრივი შემოღების საშუალებას იძლევა, განვითარებად წევრ ქვეყნებს ამ ზომებთან შესაგუებლად მათთვის საინტერესო საქონელზე უნდა მიენიჭოთ უფრო ხანგრძლივი პერიოდი მათი ექსპორტის შესაძლებლობების შენარჩუნების მიზნით.
3. იმისათვის, რომ განვითარებადმა წევრმა ქვეყნებმა შეძლონ არსებული შეთანხმების დებულებების შესრულება, ამ ქვეყნების ფინანსური, სავაჭრო და განვითარებასთან დაკავშირებული მოთხოვნილებების გათვალისწინებით, კომიტეტს ენიჭება უფლება შეცვალოს საფუძველზე მკაცრად განსაზღვრული ვადით მთლიანად ან ნაწილობრივ გაათავისუფლოს ასეთი ქვეყნები შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულებებისაგან.
4. წევრები ხელს უწყობენ განვითარებადი წევრი ქვეყნების აქტიურ მონაწილეობას შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებში.

მუხლი 11

კონსულტაციები და დავების გადაწყვეტა

1. 1994 წლის GATT-ის XXII და XXIII მუხლების დებულებები იმ სახით, როგორითაც ისინი შემუშავებულია და გამოიყენება “დავების გადაწყვეტის შეთანხმებაში”, გამოიყენება წინამდებარე შეთანხმების ჩარჩოებში კონსულტაციებისა და დავების გადაწყვეტის მიმართ, თუ მასში სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული;
2. ამ შეთანხმების ფარგლებში სამეცნიერო და ტექნიკური პრობლემებით წარმოქმნილი ნებისმიერი დავის დროს საბჭო იღებს რჩევებს მის მიერ დანიშნული ექსპერტების ჯგუფის მხრიდან დავის მონაწილე მხარეებთან კონსულტაციების საფუძველზე. ამის შემდეგ, საბჭოს, როდესაც საჭიროდ ჩათვლის, შეუძლია შექმნას მრჩეველთა ტექნიკური ექსპერტების ჯგუფი ან დაიწყოს კონსულტაციები შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, დავის მონაწილე რომელიმე მხარის მოთხოვნით ან თავისი ინიციატივის საფუძველზე;
3. არაფერი წინამდებარე შეთანხმებაში არ ბღუდავს წევრი ქვეყნების უფლებებს სხვა საერთაშორისო შეთანხმებების სფეროში, მათ შორის უფლებებს მიმართონ შუამავლებს, სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების დავების გადაწყვეტის მექანიზმებს ან ნებისმიერი საერთაშორისო შეთანხმებით დადგენილ მექანიზმებს.

მუხლი 12

მართვა

1. კონსულტაციებისთვის რეგულარული ფორუმის გამართვის მიზნით იქმნება სანიგარული და ფიგოსანიგარული ზომების კომიტეტი, რომელსაც ეკისრება არსებული შეთანხმების დებულებათა და მისი მიზნების განხორციელებისათვის აუცილებელი ფუნქციები, განსაკუთრებით ჰარმონიზაციის თვალსაზრისით. კომიტეტი გადაწყვეტილებას იღებს კონსესუსის გზით;

2. კომიტეტი ხელს უწყობს და ახალისებს სპეციალური კონსულტაციების ან მოლაპარაკებების გამართვას წევრ ქვეყნებს შორის სპეციფიკურ სანიტარულ და ფიგოსანიტარულ პრობლემებთან დაკავშირებით. კომიტეტი წაახალისებს ყველა წევრის მიერ საერთაშორისო სტანდარტების, განმარტებებისა და რეკომენდაციების გამოყენების გაფართოვებას და აქედან გამომდინარე ხელს შეუწყობს ტექნიკურ კონსულტაციებსა და სწავლებას საერთაშორისო და ადგილობრივ სისტემებს შორის კოორდინაციისა და ინტეგრაციის გაზრდის მიზნით და მისაღებ დაახლოვებას საკვების დანამატების ან საკვებში, სასმელსა და ცხოველების საკვებში გაფუჭების ნორმის დადგენას;

3. კომიტეტი აქტიურად ითანამშრომლებს შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან სანიტარული და ფიგოსანიტარული დაცვის სფეროში. განსაკუთრებით “კოდექს ალიმენტარიუს“-ის კომისიასთან, ეპიზოტიის საერთაშორისო ოფისთან და მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო კონვენციის სამდივნოსთან წინამდებარე შეთანხმების მართვისათვის მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი სამეცნიერო და ტექნიკური რჩევების მიღების თვალსაზრისით, აგრეთვე საქმიანობის დუბლირების თავიდან აცილების მიზნით;

4. კომიტეტი შეიმუშავებს დაკვირვების პროცედურას საერთაშორისო სტანდარტების, განმარტებების ან რეკომენდაციების საერთაშორისო ჰარმონიზაციისა და გამოყენების პროცესზე. ამ მიზნით კომიტეტი სხვა შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ერთად დაადგენს იმ სანიტარული ან ფიგოსანიტარული ღონისძიებებთან დაკავშირებულ საერთაშორისო სტანდარტების, განმარტებების და რეკომენდაციების სიას, რომლებიც კომიტეტის თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი გავლენა გააჩნია ვაჭრობაზე. სია უნდა მოიცავდეს წევრი ქვეყნების მიერ აღნიშნულ იმ საერთაშორისო სტანდარტებს, განმარტებებსა და რეკომენდაციებს, რომლებსაც ისინი იყენებენ როგორც წინაპირობას იმპორტირებისათვის ან რომელთა საფუძველზეც იმპორტული საქონელი რომელიც აკმაყოფილებს ამ სტანდარტებს, დაშვებული იქნება ბაზარზე. იმ შემთხვევაში, როდესაც წევრი ქვეყანა არ იყენებს საერთაშორისო სტანდარტებს, განმარტებებსა და რეკომენდაციებს როგორც იმპორტისათვის წინაპირობას, წევრმა ქვეყანამ უნდა განმარტოს მიზეზები, კერძოდ მიუთითოს, მიიხნევს თუ არა, რომ სტანდარტი არ უზრუნველყოფს სანიტარული ან ფიგოსანიტარული დაცვის საკმარის ღონეს. თუ ნებისმიერი წევრი შეგყობინების შემდეგ გადახედავს თავის პოზიციას სტანდარტების, განმარტებების და რეკომენდაციების გამოყენების თაობაზე, როგორც იმპორტირების პირობას, მან უნდა განმარტოს მის მიერ შეტანილი ცვლილებების მიზეზები და აცნობოს სამდივნოს, აგრეთვე შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებს, თუ კი ამგვარი შეგყობინება და განმარტება წარდგენილი არ იქნება დანართ B-ში მითითებული პროცედურების შესაბამისად;

5. არასაჭირო დუბლირების თავიდან აცილების მიზნით, კომიტეტს აუცილებლობის შემთხვევაში შეუძლია გადაწყვეტილება მიიღოს, პროცედურების, განსაკუთრებით შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებში მოქმედი შეგყობინების პროცედურების შედეგად მიღებული ინფორმაციის გამოყენების შესახებ.

6. კომიტეტს შეუძლია, რომელიმე წევრის ინიციატივის საფუძველზე, შესაბამისი არხების საშუალებით მოიწვიოს შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციები ან მათი წარმომადგენლობები, ცალკეულ სტანდარტთან, განმარტებასთან ან რეკომენდაციასთან დაკავშირებული სპეციფიკური საკითხების განსახილველად, მე-4 პარაგრაფის შესაბამისად მათი არგამოყენების ძირითადი მიზეზების ჩათვლით;

7. კომიტეტი WTO-ს შეთანხმების ძალაში შესვლიდან სამი წლის შემდეგ და შემდგომ აუცილებლობის შემთხვევაში განიხილავს შეთანხმების მოქმედებისა და განხორციელების პირობებს. საჭიროების შემთხვევაში კომიტეტს შეუძლია საქონლით ვაჭრობის საკითხთა საბჭოს მიაწოდოს თავისი წინადადებები არსებული შეთანხმების ტექსტში ცვლილებების შესაგნადად, ამავე დროს გაითვალისწინოს შეთანხმების განხორციელებისას მიღებული გამოცდილება.

მუხლი 13 განხორციელება

წევრები წინამდებარე შეთანხმების ფარგლებში მთლიანად არიან პასუხისმგებელი ყველა ზემოთ აღნიშნული ვალდებულებების შესრულებაზე. წევრები ჩამოაყალიბებენ და განახორციელებენ გარკვეულ ღონისძიებებსა და მექანიზმებს, იმ ორგანიზაციების საშუალებით, რომლებიც არ წარმოადგენენ სამთავრობო ორგანოებს. არსებული შეთანხმების დებულებების შესრულების ხელშეწყობის მიზნით წევრები მიიღებენ შესაბამის ზომებს, რომლებიც მისაღები იქნება მათთვის იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მათ ტერიტორიაზე არსებულმა არასამთავრობო ორგანიზაციებმა, ისევე როგორც რეგიონალურმა ორგანიზაციებმა, რომელშიც გაწევრიანებულია მათ ტერიტორიაზე არსებული ორგანიზაციები, შეასრულონ წინამდებარე შეთანხმების შესაბამისი დებულებები. გარდა ამისა წევრები არ მიიღებენ ზომებს რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ მოითხოვს ან ხელს შეუწყობს ამგვარ რეგიონალურ ან არასამთავრობო ორგანიზაციებს, ან ადგილობრივ სამთავრობო ორგანიზაციებს იმოქმედონ წინამდებარე შეთანხმების დებულებების დარღვევით. წევრები უზრუნველყოფენ, რომ სანიტარული ან ფიტოსანიტარული ზომების განხორციელებისას ისარგებლებენ არასამთავრობო ორგანიზაციების მომსახურებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ ეს ორგანიზაციები ასრულებენ წინამდებარე შეთანხმების დებულებებს.

მუხლი 14 დასკვნითი დებულებები

ნაკლებად განვითარებულ წევრებს, მათი სანიტარულ ან ფიტოსანიტარულ ზომებთან მიმართებაში, რომლებიც ნეგატიურ გავლენას ახდენენ იმპორტზე ან იმპორტირებად პროდუქციაზე, შეუძლიათ გადაავადონ არსებული შეთანხმების დებულებათა შესრულება WTO-ს შეთანხმების ძალაში შესვლიდან 5 წლის განმავლობაში. სხვა განვითარებად ქვეყნებს მათ სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომებთან მიმართებაში, რომლებიც ნეგატიურ გავლენას ახდენენ იმპორტზე ან იმპორტირებად პროდუქციაზე, შეუძლიათ გადაავადონ არსებული შეთანხმების დებულებათა შესრულება, გარდა მე-5 მუხლის მე-8 პარაგრაფისა და მე-7 მუხლის დებულებებისა, WTO-ს შეთანხმების ძალაში შესვლიდან 2 წლის განმავლობაში, იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთი ზომების გამოყენებას ხელს უშლის ტექნიკური გამოცდილების, ტექნიკური ინფრასტრუქტურის ან რესურსების ნაკლებობა.

დანართი A განმარტებები

1. სანიგარული ან ფიგოსანიგარული ზომა - ნებისმიერი ზომა, რომელიც გამოიყენება:

ა) ცხოველთა ან მცენარეთა სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის იმ რისკისაგან დაცვისას, რომელიც წარმოიშობა წვერი ქვეყნის გერიგორიაზე მავნებლების, დაავადების მაგარებელი ან დაავადების გამომწვევი ორგანიზმების შესვლის, დამკვიდრებისა ან გავრცელებისას;

ბ) ადამიანთა ან ცხოველთა სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის იმ რისკისაგან დაცვისას, რომელიც წარმოიშობა წვერი ქვეყნის გერიგორიაზე საკვებ პროდუქტებში, სასმელებში ან ცხოველურ საკვებში დანამაგების, დამაბინძურებელი ნივთიერებების, ტოქსინების ან დაავადების გამომწვევი ორგანიზმების მოხვედრისას;

გ) ადამიანთა ან ცხოველთა სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის იმ რისკისაგან დაცვისას, რომელიც წარმოიშობა წვერი ქვეყნის გერიგორიაზე დაავადების გადამტანი ცხოველების, მცენარეების ან მათი პროდუქციისაგან ან მავნებლების შესვლის, დამკვიდრების ან გავრცელებისას; ან

დ) წვერი ქვეყნის გერიგორიაზე დაავადების შესვლის, დამკვიდრების და გავრცელებისას მიყენებული სხვა სახის ზიანის აღმოსაფხვრელად ან შეზღუდვისათვის. სანიგარულ და ფიგოსანიგარულ ზომებს ეკუთვნის ყველა შესაბამისი კანონი, წესი, დადგენილება, მოთხოვნა და პროცედურა, რომელიც მოიცავს მაგალითად, საბოლოო პროდუქტის კრიტერიუმებს, დამუშავებისა და წარმოების მეთოდებს, გამოცდის, ინსპექტირების, სერტიფიკაციის პროცედურებს; საკარანგინო რეჟიმებს, სათანადო მოთხოვნების ჩათვლით, რომელიც დაკავშირებულია ცხოველების, მცენარეების გრანსპორტირებასთან ან ნივთიერებებთან, რომლებიც აუცილებელია გრანსპორტირებისას მათი სიცოცხლისუნარიანობის შესანარჩუნებლად; დებულებებს, რომლებიც დაკავშირებულია შესაბამის სტაგისტიკურ მეთოდებთან, შერჩევითი კონტროლის პროცედურებთან და რისკის შეფასების მეთოდებთან; შეფუთვასა და მარკირებასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, რომლებიც უშუალოდ ეხება საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებას.

2. ჰარმონიზაცია - სხვადასხვა წევრების მიერ ერთიანი სანიგარული და ფიგოსანიგარული ღონისძიებების დადგენა, აღიარება და გამოყენება.

3. საერთაშორისო სტანდარტები, განმარტებები და რეკომენდაციები

ა) საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებასთან მიმართებაში - სტანდარტები, განმარტებები და რეკომენდაციები, დადგენილი "კოდექს ალიმენტარიუსის" კომიტეტის მიერ, რომლებიც ეხება საკვებ დანამაგებს, ვეტერინარულ პრეპარატებს და პესტიციდების ნარჩენებს, დამაბინძურებელ ნივთიერებებს, ანალიზისა და შერჩევითი კონტროლის მეთოდებს, ასევე ჰიგიენის ნორმებთან დაკავშირებულ წესებსა და რეკომენდაციებს;

ბ) ცხოველებისა და ცხოველთა სამყაროს ჯანმრთელობასთან მიმართებაში - სტანდარტები, განმარტებები და რეკომენდაციები, რომლებიც შემუშავებულია ეპიზოოტიის საერთაშორისო ბიუროს ეგიდით;

გ) მცენარეთა ჯანმრთელობასთან მიმართებაში - სტანდარტები, განმარტებები და რეკომენდაციები, რომლებიც შემუშავებულია მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო

კონვენციის სამდივნოს ეგიდით, რეგიონალურ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით, როლებიც ფუნქციონირებენ მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო კონვენციის ჩარჩოებში; და

დ) იმ საკითხებთან მიმართებაში, რომლებსაც არ მოიცავს ზემოთ ხსენებული ორგანიზაციები - სათანადო სტანდარტები, განმარტებები და რეკომენდაციები, გავრცელებული სხვა შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ, რომლებიც ღიაა ყველა წევრისათვის გასაწევრიანებლად.

4. რისკის შეფასება - იმპორტიორი წევრი ქვეყნის ტერიტორიაზე პარაზიტის ან დაავადების შეღწევის, დამკვიდრების ან გავრცელების შესაძლებლობის შეფასება სანიტარული და ფიტოსანიტარული ღონისძიებების გათვალისწინებით, რომლებიც შეიძლება ყოფილიყო გამოყენებული, ასევე მასთან დაკავშირებული პოტენციური ბიოლოგიური და ეკონომიკური შედეგების გათვალისწინებით; ან ადამიანების ან ცხოველების ჯანმრთელობაზე არასასურველი გეგავლენის შესაძლებლობის შეფასება, რომელიც წარმოიშვა საკვები დანამატების, დამაბინძურებელი ნივთიერებების, ტოქსინების, ან დაავადების წარმომქმნელი ორგანიზმების არსებობის გამო საკვებ პროდუქტებში, სასმელებში ან ცხოველურ საკვებში.

5. სანიტარული და ფიტოსანიტარული დაცვის ღონე - დაცვის ღონე, რომელიც ითვლება სათანადოდ წევრი ქვეყნის მიერ და რომელიც საკუთარი ტერიტორიის ფარგლებში ადამიანების, ცხოველებისა და მცენარეების ჯანმრთელობის დასაცავად იყენებს სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომებს.

შენიშვნა: მრავალი წევრისთვის ეს კონცეფცია ცნობილია სახელით - “რისკის მისაღები ღონე”.

6. მავნებლებისა და დაავადებებისაგან თავისუფალი ზონა - კომპეტენტური ორგანოების მიერ განსაზღვრული ზონა, რომელიც წარმოდგენილია ცალკე ქვეყნის ან მისი ნაწილის ან რამდენიმე ქვეყნის ან მისი ნაწილების სახით, სადაც კონკრეტული მავნებელი ან დაავადება არ გვხვდება.

შენიშვნა: პარაზიტებისა და დაავადებებისაგან თავისუფალი ზონა შეიძლება გარს ეკრას, თვითონ იყოს გარშემორტყმული, ან ესაზღვრებოდეს ნებისმიერ ზონას - ქვეყნის ნაწილში ან გეოგრაფიულ რეგიონში, რომელიც მოიცავს რამდენიმე ქვეყანას ან მათ ნაწილებს - რომელშიც გვხვდება კონკრეტული მავნებლები ან დაავადებები, მაგრამ ხორციელდება რეგიონალური კონტროლის ისეთი ზომები, როგორცაა დაცვა, დაკვირვება და ბუფერული ზონების შექმნა, რომლებიც შეზღუდავენ ან აღმოფხვრიან აღნიშნული მავნებლების ან დაავადებების გავრცელებას.

7. პარაზიტების ან დაავადებების უმნიშვნელო რაოდენობით გავრცელების ზონა - კომპეტენტური ორგანოების მიერ განსაზღვრული ზონა, რომელიც წარმოდგენილია ცალკე ქვეყნის, მისი ნაწილის, რამდენიმე ქვეყნის ან მათი ნაწილების სახით, რომელშიც კონკრეტული მავნებლების ან დაავადებების გავრცელების ღონე დაბალია და სადაც ხორციელდება დაკვირვების, ბრძოლისა და აღმოფხვრის ღონისძიებები.

დანართი B

სანიტარული და ფიტოსანიტარული წესების გამჭვირვალობა

წესების გამოქვეყნება

1. წევრები უზრუნველყოფენ, რომ ყველა მიღებული სანიტარული და ფიგოსანიტარული წესი დაუყოვნებლივ იქნას გამოქვეყნებული, რათა დაინტერესებულ წევრებს ჰქონდეთ მათი გაცნობის საშუალება.
2. გადაუდებელი შემთხვევების გარდა, წევრები გაითვალისწინებენ ღრძის გონივრულ პერიოდს ნებისმიერი სანიტარული ან ფიგოსანიტარული წესის გამოქვეყნებასა და მის ძალაში შესვლას შორის, რათა მისცენ ღრო ექსპორტიორი წევრი ქვეყნების მწარმოებლებს და განსაკუთრებით განვითარებად წევრ ქვეყნებს, თავიანთი პროდუქციისა და წარმოების მეთოდების იმპორტიორი წევრი ქვეყნის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოსაყვანად.

საინფორმაციო ცენტრები

3. ყოველი წევრი უზრუნველყოფს ერთი საინფორმაციო ცენტრის არსებობას, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება დაინტერესებული წევრის მიერ წარდგენილი საფუძვლიანი შეკითხვების დაკმაყოფილებაზე, ასევე შესაბამისი დოკუმენტების წარდგენაზე, რომლებიც ეხება:

ა) მის ტერიტორიაზე მიღებულ ან შემუშავებულ ნებისმიერ სანიტარულ ან ფიგოსანიტარულ წესს;

ბ) მის ტერიტორიაზე მოქმედ კონტროლის ან ინსპექტირების ნებისმიერ პროცედურას, წარმოების ან კარანტინის რეჟიმებს, პესტიციდებისა და საკვები დანამატების დასაშვები დონის მიღების პროცედურებს;

გ) რისკის შეფასების პროცედურებს, გასათვალისწინებელ ფაქტორებს, ასევე სანიტარული ან ფიგოსანიტარული დაცვის საჭირო დონის განსაზღვრას;

დ) წევრობას და წევრის ან მის ტერიტორიაზე არსებული შესაბამისი ორგანოების მონაწილეობას საერთაშორისო და რეგიონალურ სანიტარულ ან ფიგოსანიტარულ ორგანიზაციებსა და სისტემებში, ასევე წინამდებარე შეთანხმების ჩარჩოებში მიმდინარე ორმხრივ და მრავალმხრივ შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებში; და წინამდებარე შეთანხმებებისა და ხელშეკრულებების გექსტს;

4. წევრები უზრუნველყოფენ, იმ შემთხვევებში, როცა დაინტერესებული წევრები მოითხოვენ დოკუმენტების ასლებს, წარედგინოს ისინი იგივე ფასში (თუ ეს არსებობს) რა ფასადაც მიეწოდება წევრი ქვეყნის მოქალაქეს, რომლის მიმართაც იყო მოთხოვნა, (წევრი ქვეყნის ცალკეულ საბაჟო ტერიტორიასთან დაკავშირებით გერმინი “მოქალაქე” გამოყენებულია ფიზიკური ან იურიდიული პირების მიმართ, რომელთაც აქვთ მულტივი საცხოვრებელი ადგილი წევრ ქვეყანაში და ფლობენ ნამდვილად არსებულ და მოქმედ სამეწარმეო ან კომერციულ დაწესებულებას ამ საბაჟო ტერიტორიაზე) გაგზავნის ხარჯების გათვალისწინების გარეშე.

შეგყობინების პროცედურები

5. იმ შემთხვევაში თუ საერთაშორისო სტანდარტები, განმარტებები და რეკომენდაციები არ არსებობს ან შემუშავებული სანიგარული ან ფიგოსანიგარული წესების შინაარსი არსებითად განსხვავდება საერთაშორისო სტანდარტების, განმარტებებისა და რეკომენდაციების შინაარსისაგან და თუ ამ წესებს შეუძლიათ მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ სხვა წევრი ქვეყნების ვაჭრობაზე, მაშინ წევრები:

ა) აღრეულ ეტაპზე აქვეყნებენ შეგყობინებას, რათა დაინტერესებულ წევრებს საშუალება მიეცეთ გაეცნონ კონკრეტული წესების შემოღების განზრახვას;

ბ) სამდივნოს საშუალებით აცობინებენ სხვა წევრებს იმ საქონლის შესახებ, რომელსაც ეს წესი შეეხება და თან ურთავენ მოკლე მითითებას შემუშავებული წესის შემოღების მიზნებისა და მიზემების შესახებ. მსგავსი შეგყობინებები კეთდება წინასწარ, რათა შესაძლებელი იყოს შესწორებების შეგანა და შენიშვნების გათვალისწინება.

გ) მოთხოვნისთანავე მიაწოდებენ სხვა წევრებს შემუშავებული წესების ასლებს და შეძლებისდაგვარად მიუთითებენ იმ ნაწილებს, რომლებიც არსებითად განსხვავდება საერთაშორისო სტანდარტების, განმარტებებისა და რეკომენდაციებისაგან.

დ) დისკრიმინაციის გარეშე მისცემენ სხვა წევრებს სათანადო დროს შენიშვნების წერილობითი სახით მოსამზადებლად, მოთხოვნის შემთხვევაში განიხილავენ ამ შენიშვნებს და გაითვალისწინებენ გაკეთებულ შენიშვნებსა და განხილვის შედეგებს.

6. თუმცა იმ შემთხვევებში, როცა წევრი აწყდება ან შეიძლება რეალურად წააწყდეს ჯანმრთელობის დაცვის გადაუღებელ პრობლემებს, მას საკუთარი შეხედულებისამებრ შეუძლია არ შეასრულოს ამ დანართის მეხუთე პუნქტში ჩამოთვლილი პროცედურები იმ პირობით, თუ მოცემული წევრი:

ა) სამდივნოს საშუალებით დაუყოვნებლივ აცობინებს სხვა წევრებს იმ კონკრეტული წესებისა და საქონლის შესახებ, რომლებსაც ისინი მოიცავენ, თანდართული მოკლე მითითებით წესის შემოღების მიზნებისა და მიზემების შესახებ, გადაუღებელი პრობლემის არსის ჩათვლით;

ბ) მოთხოვნის შემთხვევაში წარუდგენს სხვა წევრებს ამ წესის ასლს;

გ) შესაძლებლობას აძლევს სხვა წევრებს შენიშვნების წერილობითი სახით მოსამზადებლად, მოთხოვნის შემთხვევაში განიხილავს მათ და ითვალისწინებს გაკეთებულ შენიშვნებსა და განხილვის შედეგებს;

7. სამდივნოს შეგყობინება წარედგინება ინგლისურ, ფრანგულ ან ესპანურ ენებზე;

8. განვითარებული წევრი-ქვეყნები სხვა წევრების მოთხოვნის თანახმად მიაწვდიან

დოკუმენტების ასლებს (თუ იგი დიდი მოცულობისაა, მაშინ დოკუმენტების მოკლე შინაარსი), რომელიც ეხება კონკრეტულ შეტყობინებას, ინგლისურ, ფრანგულ ან ესპანურ ენებზე;

9. სამდივნო დაუყოვნებლივ მიაწვდის ასლებს ყველა წევრსა და დაინტერესებულ საერთაშორისო ორგანიზაციას და განვითარებადი წევრი-ქვეყნების ყურადღებას გაამახვილებს ნებისმიერ შეტყობინებაზე, რომელიც შეეხება მათთვის განსაკუთრებით საინტერესო საქონელს;

10. წევრები ნიშნავენ ერთიან ცენტრალურ სახელისუფლო ორგანოს, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება შეტყობინების პროცედურებთან დაკავშირებული ვალდებულებების ეროვნულ დონეზე განხორციელებაზე ამ დანართის V, VI, VII და VIII პარაგრაფების შესაბამისად;

საერთო პირობები

11. არაფერი არსებულ შეთანხმებაში არ უნდა განიხილებოდეს, როგორც მოთხოვნა:

ა) მიეწოდოს პროექტების ან მისი ცალკეული ნაწილების ასლები ან გამოქვეყნდეს ტექსტები წევრი ქვეყნისათვის უცხო ენაზე, ამ დანართის VIII პუნქტში მითითებული შემთხვევების გარდა;

ბ) გამკლავდეს წევრების მიერ კონფიდენციალური ინფორმაცია, რაც ხელს შეუშლიდა სანიგარული ან ფიგოსანიგარული წესების განხორციელებას ან დაამარაღებდა ცალკეული საწარმოების კანონიერ, კომერციულ ინტერესებს.

დანართი C

კონგროლის, ინსპექტირებისა და მხარდაჭერის პროცედურები

1. სანიგარული ან ფიგოსანიგარული მომების მიღების, შემოწმებისა და უზრუნველყოფის ნებისმიერ პროცედურებთან დაკავშირებით წევრებ უზრუნველყოფენ, რომ

ა) ასეთი პროცედურები ჩაგარდეს და დასრულდეს დაუსაბუთებელი შეფერხების გარეშე, ამასთან მსგავს ადგილობრივ საქონელზე არანაკლები ხელშეწყობით;

ბ) გამოქვეყნდეს ყოველი პროცედურის ჩაგარების სტანდარტული პერიოდი ან მოთხოვნის თანახმად ეცნობოს განმცხადებელს პროცედურის მოსალოდნელი ხანგრძლივობის შესახებ. განაცხადის მიღებისთანავე კომპეტენტურმა ორგანოებმა შეისწავლონ დოკუმენტების სრულყოფილება და განმცხადებელს ნათლად და ამომწურავად მიაწოდონ ინფორმაცია დოკუმენტის არასრულფასოვნების შესახებ. კომპეტენტურმა ორგანომ რაც შეიძლება სწრაფად, ნათლად და ამომწურავად აცნობოს განმცხადებელს პროცედურების შედეგები აუცილებლობის შემთხვევაში შესწორების შესაგნანად. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ განაცხადი არასრულფასოვანია, პროცედურები ჩაგარდეს შეძლებისდაგვარად. განმცხადებელი მოთხოვნის თანახმად

ინფორმირებული უნდა იყოს პროცედურის ჩატარების სკადის შესახებ, ნებისმიერ შეფერხებასთან დაკავშირებულ ახსნა-განმარტებებთან ერთად;

გ) მინიმუმამდე იყოს შემღულული კონტროლის, ინსპექტირებისა და მიღების პროცედურებთან დაკავშირებული ინფორმაციის მოთხოვნები. საკვებ პროდუქტებში, სასმელებსა და ცხოველურ საკვებში საკვები დანამატების ან დამაბინძურებელი ნივთიერებების დასაშვები დონის შესახებ ინფორმაციის ჩათვლით;

დ) არანაკლები ხელშეწყობით იყოს დაცული იმ ინფორმაციის კონფიდენციალობა, რომელიც შეეხება კონტროლის, ინსპექტირებისა და მიღების პროცედურებთან დაკავშირებით გამოვლენილ ან მიღებულ იმპორტირებულ საქონელს, ვიდრე ინფორმაცია, რომელიც შეეხება ადგილობრივი წარმოების საქონელს, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს კანონიერი ინტერესების დაცვა;

ე) საქონლის ცალკეული ნიმუშების კონტროლის, ინსპექტირებისა და მიღების პროცედურებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მოთხოვნა უნდა იყოს გონივრული და დასაბუთებული;

ვ) იმპორტირებულ საქონელზე პროცედურებთან დაკავშირებით დარიცხული ნებისმიერი მოსაკრებელი იყოს იმ ნებისმიერი მოსაკრებლის თანაბარბომიერი, რომელიც დაწესებულია ადგილობრივ ან ნებისმიერი სხვა წევრი ქვეყნის საქონელზე და არ უნდა იყოს მომსახურების მოქმედ ღირებულებაზე მაღალი;

ზ) იმპორტირებული საქონლის ნიმუშების შერჩევითი მეთოდით აღებისას გამოყენებული საშუალებების განთავსების დროს უნდა მიმართონ იგივე კრიტერიუმებს, რასაც მიმართავენ ადგილობრივი საქონლისათვის. ეს საჭიროა იმისათვის, რომ მინიმუმამდე დაიყვანონ განმცხადებლების, იმპორტიორების, ექსპორტიორების ან მათი აგენტების უხერხულობები;

თ) ყოველთვის, როდესაც კონტროლისა და ინსპექტირების შედეგად მოქმედი წესების გათვალისწინებით იცვლება პროდუქციის სპეციფიკაცია, საჭიროა, მოდიფიცირებულ საქონელთან დაკავშირებული პროცედურები იფარგლებოდეს იმის განსაზღვრით, რაც აუცილებელია საკმაო დამაჯერებლობის მისაღებად იმაში, რომ საქონელი კვლავინდებურად შეესაბამება მოქმედ წესებს;

ი) არსებობდეს ასეთ პროცედურებთან დაკავშირებული პრეგენზიების განხილვისა და მაკორექტირებელი ზომების მიღების პროცედურები იმ შემთხვევაში, თუ პრეგენზია საფუძვლიანია;

იმ შემთხვევაში, როდესაც იმპორტიორ წევრ ქვეყანაში არსებობს საკვებ პროდუქტებში, სასმელებში ან ცხოველურ საკვებში დანამატების ან დამაბინძურებელი ნივთიერებების დასაშვები დონის დამდგენი სისტემა, რომელიც კრძალავს ან ზღუდავს მის შიდა ბაზარზე ისეთი საქონლის დაშვებას, რომელიც ამ სისტემას არ ექვემდებარება, იმპორტიორი წევრი ქვეყანა განიხილავს შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების ბაზარზე დაშვების შესაძლებლობას საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე;

2. იმ შემთხვევაში, როდესაც სანიტარული ან ფიტოსანიტარული ზომა განსაზღვრავს კონტროლის პირობებს წარმოების დონეზე, წევრი, რომლის ტერიტორიაზეც ხორციელდება წარმოება, ეხმარება მაკონტროლებელ ორგანოებს მუშაობის

შემსუბუქებაში;

3. არაფერი არსებულ შეთანხმებაში ხელს არ უშლის წევრებს, განახორციელონ გონივრული ინსპექტირება საკუთარ ტერიტორიაზე.